

kommer mig ganske uforsvarligt, er, at en parlamentarisk Regering Aar efter Aar sidder Grundlovens klare og tydelige Bud overhørig og lader en saa uforsvarlig Ordning som den nuværende vedblive at bestaa. Da man, saa vidt jeg erindrer, første Gang her i Rigsdagen behandlede dette Spørgsmaal, i Aaret 1866—67, havde vi en Regering, der ikke var saa frisindet som den nuværende, ikke fulgte saa stærkt med Tiden, men denne Regering udtalte, hvad man vil kunne se af Tillæg A. fra den Tid Sp. 1039, sig meget indigneret over, at der her i Landet den Gang bestod 16 Kredse, hvis Indbyggerantal oversteg 18,000 Indbyggere, og der føjes til i Anmærkningerne: der er *endog* 4 Kredse, som have over 20,000 Indbyggere. Hvad vilde mon egentlig de Mænd, der den Gang udtalte sig saaledes, mene, hvis de saa den nuværende Ordning, hvor Forholdet er dette, at medens man har Kredse med 12—13,000 Indbyggere, have vi 49 Kredse, der have mellem 20—30,000, 9 Kredse mellem 30—40,000, 4 Kredse mellem 40—50,000, og 2 Kredse mellem 50—60,000 Indbyggere, og det endskønt Grundloven klart og tydeligt siger, at Folketingskredsene skulle være omtrent efter Forholdet af 1 Kreds for 16,000 Indbyggere. Det forekommer mig at være i høj Grad uforsvarligt, at en Regering lader saadanne lovstridige Tilstande bestaa. Jeg vil derfor gerne rette det Spørgsmaal til den højtærede Konseilspræsident: Vil den højtærede Konseilspræsident drage Omsorg for, at der til næste Aar forelægges Rigsdagen Forslag til en grundlovmæssig Valgkredslov, eller skal det umulige Forslag, som vi nu beskæftige os med, atter trækkes frem, hindrende Grundlovens Opfyldelse? Dette Spørgsmaal vilde jeg gerne have Svar paa.

Jeg skal ikke komme ind paa, hvad de forskellige Partier have skrevet i Betænkningen. Det er i det væsentlige det samme som i Fjor, og man vilde komme ind paa Gentagelser, hvis man skulde gennemgaa de forskellige Standpunkter, Gentagelser, som ikke føre til noget. Jeg antager, at de ærede Medlemmer have gjort sig bekendt med Forslaget, og man vil da, haaber jeg, i Betænkningen have faaet Syn for, at den fuldt ud bekræfter mine Ord, som jeg udtalte ved 1ste Behandling, at dette Forslag er uigennemførligt. Jeg skal kort igen angive Grunden derfor. Jeg skal ikke dvæle længe ved, at det belejlige Tidspunkt er forsømt. I Fjor vilde Tidspunktet have været be-

lejligt, idet vi stode overfor ny Valg til Folketing og Landsting, og den Opløsning, som var nødvendig for at gennemføre en Forandring i Grundloven, kunde have indskrænket sig til et Minimum af Rigsdagen, nemlig $\frac{1}{4}$. Det er jo en Sag, man kunde komme udover, man kunde selvfølgelig opløse hele Rigsdagen, det er en Ulempe, men det var gennemførligt. Men vi staa da atter overfor forskellige Standpunkter i denne Sag, som ogsaa have delt Medlemmerne i 4 forskellige Mindretal. Vi have igen det samme Spørgsmaal som tidligere fra det frikonservative Parti. Dette Parti vil vide Besked med, hvorvidt de kongevalgte skulle opløses eller ikke, og de ville ikke gaa med, forinden de faa Besked derom. Den højtærede Konseilspræsident vil ikke sige det. Det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Brandes) kunde ikke forstaa det og udtalte sin Forundring derover ved Sagens 1ste Behandling. Jeg tror godt, jeg kan forstaa det, thi Forholdet vilde jo være dette, at den højtærede Konseilspræsident ved at udtale sig her vilde løfte Køllen og enten slaa Forslaget for Panden eller selv faa Køllen i Hovedet. Jeg kan derfor meget godt forstaa, at den højtærede Konseilspræsident ikke ønsker at besvare dette Spørgsmaal. Men Stillingen er jo den, at saa længe man ikke har Rede paa dette Spørgsmaal, ligger dette Forslag dødt hen, saa kommer det ikke videre fra den Side.

Højrepartiet stiller det samme Forslag op igen som tidligere om Forholdstalsvalg. Vi hørte nu fra dette Partis Ordfører (Goos) en Udvikling om Forholdstalsvalgs Retfærdighed, men jeg opfatter Stillingen saaledes, at den Gang — og jeg var jo selv i Folketinget og fulgte nøje med disse Forhandlinger — Spørgsmaalet blev stillet til Folketinget, om man vilde begrænse sig til Grundlovens § 32 i dette Forhold, da blev der udtrykkelig fra den højtærede Konseilspræsident sagt, at andre Spørgsmaal end dette ene maatte ikke drages ind, Spørgsmaal, som kunde drage andre Forhold ved Grundloven, andre Grundlovsforandringer ind i Sagen. Efter min Opfattelse har Højre, ved at drage Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg ind, aabnet Vejen for, at andre Spørgsmaal nødvendigvis maa komme med. Thi det er jo ikke ganske rigtigt, hvad den ærede Ordfører udtalte, at det er en blot og bar Retfærdighedshandling at gennemføre Forholdstalsvalg. Forholdstalsvalg have jeg og mit Parti ikke noget imod, vi ere Tilhængere deraf, men Gennemførelsen deraf er